

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Ministerstvo Taaffe.

Osem let nas je tlačila mōra Lasser-Auerspergovega vladanja. Nenemški narodi v Avstriji so se morali boriti, kakor nikdar po prej, za svojo narodno eksistenco, Avstrija pa je hirala in propalo je občno blagostanje. V vsem tem času se nismo udali, ker smo se za pravično reč vojevali, in res smo pričakali dan zmage, če prav še ne popolne, vendar take, da smemo za zdaj zadovoljni biti.

Z ročnimi pismi od 12. avgusta t. l. je cesar imenoval nove ministre. Na čelu vlade stoji grof Taaffe, ki je ob enem minister za notranje zadeve; Stremayr je postal (upamo, da le začasno) justični minister in vodi tudi ministerstvo za uk in kultus; Horst ostane minister za deželno obrambo; Ziemialkowski za Gališko, baron Korb-Weidenheim je trgovinski minister, grof Falkenhayn minister za poljedelstvo, dr. Pražak minister brez portfelja, in Chertek je dobil v roke vodstvo finančnih zadev.

Ako pregledamo imena mož, ki bodo odsej stali na državnem krmilu, vidimo, da je večina konservativno narodna, in če gledé enega imenovanega Bog nij uslišal naše prošnje, menda zavoljo tega ne, ker pozna vsa čega človeka do obisti. Ako je Stremayr prevzel službo zraven Falkenhayna in dr. Pražaka, moral je gotovo za toliko odnehati od svojih dozdanih načel, da se bode v vseh principijalnih vprašanjih lahko ravnal po sedanjosti večini ministerstva.

Da si tedaj nij še taka vlada, kakršne bi želeli, priznati moramo, da je storjen prvi korak do boljše prihodnosti, in da za zdaj

tudi grof Taaffe pri najboljše volji nij mogel še odločneje postopati. Ne smemo pozabiti, kako grdo zavožen je bil državni voz, in kake previdne volilne rede si je ustavoverna stranka ustvarila ob času svojega vladanja. Vrh tega, da je ta stranka pri poslednjih volitvah izgubila čez 50 sedežev, ima vendar toliko umetno privilegiranih poslaniških mest v trgovinskih zbornicah, mestnih skupinah in velikem posestvu, da bode v prihodnjem državnem zboru samo za malo glasov v manjšini. Stremayr je koncesija za to stranko, samo zdi se nam, da se je mož s svojim vedenjem vsedel mej dva stola.

Z največjim veseljem se ve da pozdravljamo imenovanje našega slovanskega rojaka dr. Pražaka za ministra brez posebnega portfelja, kakor je Ziemialkowski, on bode tedaj imel tisto oblast za dežele češke korune, kakor le-ta za gališko. In s tem je storjen imenitni korak naprej iz dozdanjega nezdravega centralizovanja in nemškutovanja do večje avtonomije dežel in narodov. Kar se je včeraj dovolilo Poljakom in denes Čehom-Slovanom, to se jutri južnim Slovanom ne bode moglo odreči. Kdaj pride ta jutri, nečemo in ne moremo prorokovati, da pa mora priti dan pravičnosti tudi za nas, za to nam je porok, če drugega ne, število, in geografična lega južnih avstrijskih Slovanov, kateri so in bodo vedno bolj odločilni faktor za daljni razvoj Avstrije proti jugu postali.

Vstop dr. Pražaka v ministerstvo pa tudi pomenja spravo te vlade s Čehi in njihov vstop v novi državni zbor. Odslej bodo tedaj zastopniki vseh avstrijskih Slovanov v zboru zbrani in kolike važnosti bode

to tudi za nas Slovence, si lahko mislimo. Čehi zdihovali so pod istim jarmom, ko mi, a oni kot mnogoštevilnejši narod so si ohranili popolno narodne ljudske šole, lepo število imajo čeških srednjih šol in celo na vseučilišču v Pragi uže precejšnje število stolic v češkem jeziku. Pri nas Slovencih se vriva nemščina uže v prva leta ljudske šole, srednjega učnega zavoda pa niti enega nemamo v slovenskem jeziku. Za naše pravične zahteve se bodo gotovo Čehi potegovali in mi zaupamo v dr. Pražaka, da bode on kot mož slovanske krvi in zavednosti, kolikor bode v njegovih močéh, tudi naše slovenske interese branil.

Ker tedaj v ministerstvu Taaffejevem vidimo začetek dobe pravičnosti za vse avstrijske narode in s tem ukrepljenja državnih močij in občnega blagostanja, ga pozdravljamo v nadi, da se s časoma iz njega razvije popolnoma enolična vlada, ter da se iztrebijo elementi, o katerih da nas Bog reši, smo uže tolikokrat prosili.

## Novi naši ministri.

Naj podamo v sledečem tudi mi svojim čitalcem v kratkih potezljajih životopis vseh naših novo imenovanih ministrov:

Grof Edvard Taaffe, novi ministerski predsednik je rodil se dné 24. februarja meseca, leta 1833. Leta 1857 je stopil v državno službo, 4 leta pozneje postal svetovalec deželne vlade in vodja okrožnega urada v Pragi. Meseca aprila 1863 je bil deželni predsednik na Solnogradskem. Istega leta meseca marca ob nagodbi z Magjari je prevzel Taaffe vodstvo ministerstva notranjih stvari. Dnó 23. junija

## Listek.

### Črtice.

#### I.

Lepo se je voziti po prijaznih dolinah na slovenskem Štajerskem in po storjenem delu v mestu ali trgu svojega poslovanja iskati si družbo veselih tovarišev. Malokdaj ostane brez vspeha tako iskanje.

Sedeli smo — „okolo mize stoliči“ — pa samo fantje, ali prav za prav „postavni možje“, ki so se trudili z delom, in se odahnejo pri kupici vina; razgovor je bil živ in mikaven. Ali gospod kaplan je kartal pre-rad, in brez usmiljenja je terjal od g. aktuarja, da mora tudi denes igrana biti navadna partija; zastonj se brani, ali zvitja glava je bil, kakor vsi nekdanji „politični“ aktuarji. „Naj pa bo“, pravi, „ali za navaden denar mi denes nij mogoče kartati; veste kaj, jaz stavi skledo rakov, kupil sem je včeraj, in še dobro pital sinoči!“

„Jaz pa stavi dobro vino!“ veli g. kaplan, in mešati uže začne karte.

„Čemu pa bi kartali?“ zavrne aktuar. „Vi ne boste jedli suhih rakov, če jih dobite, in jaz ne morem piti brez prigrizka. Dajmo vsak svoje, druga družba bode uže tudi nekaj storila, pa imamo južino!“

Zastonj se je trudil gospod kaplan dokazati, kako nelogično govori aktuar; saj tisti, ki zmaga, bi imel rake in vino, — skusiti je moral, kako lahko zmaga nelogičen predlog, pri katerem glasovalci nijso pozabljeni. Predlog je bil soglasno sprejet, izvršen, in prva zdravica je veljala igralcema, ki sta obadva izgubila brez igre.

#### II.

Živega te še imam pred očmi svoje fantazije, ljubi starček, ki si tako prijazno razkladal vsakemu zemljiščne knjige Šmarskega okraja; ki si tako zvesto opravljal svojo službo in na vrh še vodil alfabetičen imenik mnogobrojnih posestnikov. Nikjer nijsem vsega zvedel hitrejo, kot pri tebi. Blago srce se pa nij

le skazalo v ljudomilji, nego ljubil si iskrico življenja tudi v živalih. Nijsi bogme zaslužil, da so te na stare dni zapustile oči, da nijsi več mogel gledati krasne narave!

Neko jutro tuhtam in čitam v knjigi prav zadolženega posestnika. Bilo je po leti in okno odprto. Smuk! je tica šmarnica zletela skozi okno ven. Nekoliko začuden se oglašim: „Gospod F., tica je vam ušla!“ „A ne,“ pravi, tica ima tukaj gnezdo. V soboto pred binkoštni sem zapil pisarno, okno sem pustil odprto in obadva praznika me nij bilo notri. Vtorek pa najdem, da si je par šmarnic gnezdo napravilo na zemljiščni knjigi Graslgtitini. Tisto knjigo potrebujem često; predejal sem tedaj gnezdo na staro knjigo, v katerej so le prepisana dolžna pisma itd. Tice so bile zadovoljne, in denes uže imajo tam svoje mlade; okno jim se ve da moram vedno pustiti odprto.“

Drugokrat sem zvedel, da so mladeniči srečno odrasli, in se raztrosili po svetu. Vendar prihodnje leto in pozneje šmarnice nijso

1867 je bil imenovan za namestnika ministerskega prvosednika. Pozneje, 30. decembra istega leta je prevzel v „bürger“-ministerstvu portfelj ministra za deželno obrambo in javno varnost. Ob enem je dobil za svoje zasluge veliki križ Leopoldovega reda. L. 1869 dné 17. aprila meseca je postal Taaffe definitivni ministerski predsednik. V Potockijevem ministerstvu je sprejel dné 12. aprila meseca 1870 portfelj ministra za notranje. Meseca novembra istega leta, ko je ministerstvo Potocki odstopilo je cesar imenoval grofa Taaffeja za deželnega namestnika v Innspruku. Dne 16. februarja letošnjega leta je zopet cesar pozval Taaffeja v Stremayrovo ministerstvo kot ministra notranjih stvari.

Dr. Alojzij **Pražak** je bil rojen dné 21. februarja l. 1820 v moravskih Gradiščah, študiral v Olomucu in bil onli tudi doktorjem promoviran. 1848 l. je bil voljen v moravski deželni zbor. Leta 1861 ga je poslal deželni zbor moravski v državni zbor, kjer je ostal do leta 1863. Ko so se uvedle direktne državne volitve je vstopil Pražak zopet v državni zbor.

Dr. Florijan **Ziemlalkovski** se je rodil dné 27. decembra 1817 v Berčovici na Gališkem. Leta 1848 ga je poslalo mesto Lvov v avstrijski „reichstag“, leta 1861 pak je bil voljen v gališki deželni zbor in 5 let pozneje zopet za deželnega poslanca. Deželni zbor gališki ga je poslal dné 2. marca 1867 v državni zbor, a kmetijske občine gališke so si ga izbrale za svojega zastopnika v deželnem odboru. Meseca majnika istega leta je bil imenovan za družega podpredsednika v državnem zboru. Dne 31. majnika 1873 je vstopil v Auerspergovo ministerstvo kot minister brez portfelja.

Karel pl. **Korb-Weidenheim** ml. je rojen dné 7. aprila 1836, in se je posvetil s prva vojaškemu stanu, a leta 1864 popolnoma kmetijstvu. Leta 1867 ga je volilo češko veliko posestvo v deželni zbor in ta ga je poslal v državni zbor, kjer je ostal do l. 1878.

Julij baron **Horst**, generalmajor, je stopil prvič v javnost leta 1868, ko je kot sestavitelj zdanjega brambenega zakona zastopal kot vladni zastopnik zraven grofa Taaffeja brambeni zakon v državnem zboru. Pozneje je bil tudi zastopnik v delegacijah. Leta

1873 ga je poslalo zgorenje-avstrijsko veliko posestvo v državni zbor.

Julij grof **Falkenhayn** se je rodil dné 20. februarja 1829. On je bil večkrat poslanec v zgorenje-avstrijskem deželnem zboru. Grof Falkenhayn se je večkrat bavil z državnimi finančnimi vprašanji. Leta 1874 je izdal knjigo, v katerej je dokazal, da bi se dalo v državi mnogo prištediti, ako bi bila ona urejena federalistično. Grof Falkenhayn nij bil nikdar prijatelj dozdanejšega sistema.

Emil vitez **Chertek** je rojen Kranjec, služil je počesto v upravnih uradih na Hrvaškem in v Vojneji granici. Kakor se trdi, je on v finančnih stvaréh jako vešč. Zato je bil tudi poklican v finančno ministerstvo v oddelek za direktne davke. Leta 1874 je bil sekcijski svetovalec, a pred kratkim je bil imenovan za pravega sekcijškega predsednika.

Dr. Karel **Stremayr** je postal dné 2. februarja 1870 minister za nauk in bogočastje. On je bil minister pod Potockijem, Auerspergom in je zopet zdaj pod grofom Taaffejem. Njega nam Slovanom osobito pa nam Slovencem pogubno delovanje smo opisali pri mnogih prilikah uže obilo.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 16. avgusta.

**Cesar** je po shodu z nemškim cesarjem v Gasteinu govoril mej družimi tudi s knezom Schwarzenbergom in knezom Rohanom in je rekel: „Jaz vam morem veselo novico povedati, da bode v prihodnjem državnem zboru cela Češka dežela zastopana.“ Iz tega „Pol.“ posnemlje, da se cesar živo za Čehé zavzemlje in da njih terjatve pozna in jih hoče izpolniti.

**Ministerstvo Taaffe** je se ve da glavni predmet pretresovanja v vseh časnikih. „N. Fr. Pr.“ je popolno zbesnela. Kakor leta 1871 izbljuva ves svoj židovski žolč proti novim ministrom, a če upa s tem stvari predrugačiti, se jako vara. L. 1871 bili so ustavoverci jedini in so imeli v Magjarih z Andrassyjem na čelu mogočnega zaveznika. Zdaj se mej soboj kregajo in možje, kakor Stremayr, Horst, Korb-Weidenheim sedé celo v novem ministerstvu, v tem, ko Andrassy, zapušen od svojih Magjarov v samoti terebskej čaka na demisijo, katera se mu gotovo dovoli. Oficijozni organi „Presse“ in „Fremdenblatt“ skušajo pomiriti ustavoverce s tem, da nij nobenega ekstremnega federalista ali narodnjaka v ministerstvu, ampak sami „gemässigte“

elemente“ raznih političnih strank. „D. Ztg.“ se tolaži, da bode skoraj konec te vlade in kliče ustavoverce na delo.

### Vnanje države.

Iz **Belgrada** se spet javlja, da so bili mej Arnavti in Srbi novi boji. Okolo 1500 Arnavtov je vpadlo v srbsko ozemlje.

**Francoski** bonapartovski list „Ordre“ kliče, ka morajo bonapartisti zvezo z legitimisti, katera jim jemlje dobro ime, zrušiti, in se vrniti k demokratičnim bonapartovskim tradicijam.

V **Kairo** se je dne 14. avgusta prečital turškega sultana ferman. Navzočni so bili konzuli, uleme in najvišji državljani in vojaški dostojanstveniki. Zvečer je bilo mesto razsvitljeno.

**Papež** je novemu apostolskemu nunciju, ki pojde na Francosko, naročil, naj ne podpira nobene politične stranke na Francoskem. To se pravi: papež ne pusti, da bi njega zastopnik morda spuščal se v agitacijo zoper republiko.

## Dopisi.

**Iz Sarajeva** 8. avg. [Izv. dopis.] Sarajevo, bosenski raj, je v plamenu! To je vse povedano o strašnem dogodku, katerega vam morem naznaniti. Sto in sto hiš je v plamenu, tisoče in tisoče ljudi je brez strehe. O pol šestih zvečer je začelo goreti v katoliškem koncu, in ob dvanajstih o polnoči je nad pet sto hiš pogorelo, in gotovo najmanj šestnajst tisoč ljudi je brez strehe. Mnogo mošej ali džamij — turških cerkvá — je ta strašanski ogenj upepelil, in tudi jedinej katoliške cerkvi nij prizanesel. Tam, kjer je zjutraj še stala jedina stolica sarajevskih katolikov, je le pepel, in v resnici katoličani smejo jokati na razvalinah svoje jedine cerkve in vseh svojih hiš in poslopij. Nij mi dano strašansko maščevanje nature le samo v bližnjem nekolikem pomenu načrtati in naznaniti. Vendar gotovo je, da obletnica avstrijskega vzetja Sarajeva je bila stokrat huja, nego je bil Filipovičev vhod. Nij sicer tekla rdeča kri; a stotine in tisoče veder sladke trte je poginilo, tako, da smo si žejo vgasili v potokih vina, katero se je po cestah stekalo. Škode je, pravijo, kacij 50 milijonov! Od joka in stoka nij mogoče samega sebe razumeti. Mej razvalinami je mnogo ljudi še pokopanih in tisuč mater se je denes s svojo deco v Miljački, tukajšnjeji vodi, udomačilo. To je jok in stok, kakršnega še nijsem nikdar videl in slišal.

več bile take drzne, da bi postavile svojo zibelko v svetišče pravosodja.

### III.

Kje si pa ti, ljubi Tina, vrli Slovenec, bistroumen pravnik, vesela duša vsake družbe? Celi dan sva se pravdala, da je naji včasí jeza se lotila — ali zvečer je bilo vse drugače, in najine stranke bi se ustrašile, kako dobra sva si prijatelja! V preranem grobu počivaš na Koroškem!

Tina je bil hud sovražnik vsega kartanja, ker je skušil prečesto, kako uničen je razgovor, vsa družba raztrgana, kjer se začnejo karte mešati. Jaz pa sem rad tarokiral, ker se pravnik vendar-le zmirom rad bori, — ali zmaga, ali pada, uže borba je zanimiva, in vlovljen pagat ali mond nij kar si bodi! Za napovedan pagat se je nabiral mej igro poseben dar v določeni skledici, tako imenovanem „židu“; vsak, ki je mešal karte, moral je nekoliko pridjati. Kdor pa zgubi napovedan pagat, mora v skledico pridejati, kolikor je uže notri.

Neki večer je uže bil žid prav poln, prav bogat. Celo zadnji pajdaši Tinetovi so vstali, našo igro gledat, kdor bo dobil žida. Tina osamljen pa reče: „Jaz bom vam uže dal žida.“ Zgrabi žida, in ga izroči natakariči: „Prinesite vina za ves denar, kar ga je v skledici.“ Tako smo bili osupnjeni, da nijsmo mogli ubraniti svojega žida, in smejali smo se poslednjič, ko so prišle na mizo debele steklenice. „Tukaj zdaj imate svojega žida!“ pravi Tina, in kartanju je bil konec.

Od tiste dobe mnogo let smo imenovali „žide“ vse pinte vina, ki so se postavili na mizo.

### IV.

V Brežicah sem ostal črez noč, in prijatelj mi obljubi, da me bo vodil v tajno društvo, ki pa državi nij nevarno nikakor. Društvo se zbira celo zimo na teden jedenkrat, in se zove „društvo za pokončanje puranov“ ali „Indianer-Vertilgungs-Verein“. Iz tega imena ti bode vse jasno, namen društva, sredstva, katerih se poslužuje itd. Drevi je ravno shod. —

Ko sem bil predstavljen in „kot gost“, ali brez pravice glasovanja, sprejet, ogledal sem se nekoliko. Zraven prvosednika je bil na mizi velik zvon, kakor ga nosijo krave na planinah. Debatiralo se nij ravno po parlamentarnem redu, nego pet jih je najmanje govorilo ali krčalo ob jednom — le takrat, ko smo se trudili doseči društveni namen, bili so tihi vsi. Zato se je pa trojna moč pokazala pozneje, in tudi besede so bile bolj krepke. „Vi ste pravi osel!“ tako zagrmí društvenik nad društvenikom. Pri tem sem pogledal prvosednika — čuš — zdaj bode vendar zvonil! Ta pa ostane miren, še razumel nij mojega pogleda. Zato pa ga vprašam naravnost, zakaj nij zvonil? „Eh — veli — to so pri nas malenkosti!“ Za Božjo voljo! si mislim, ta bode še le zvonil, kadar se tepejo!

No, vendar nij prišlo do tega, in večer je bil prav prijeten. Zvonilo se je še sicer, ali ne po gospodu prvosedniku.

### V.

**Iz Sarajeva 9. avg.** [Izv. dopis.] Ob šestih zjutraj sem šel po trudapolnem delu malo na ogled stražanske nesreče. Vzel sem si tudi časa, ter sem premeril dolgot in širokost prostora te strašne nesreče. 600 metrov je dolgoti 400 metrov širokosti. Na tem prostoru nij bilo družemu prizanešeno, kakor le jedna velika turška „džamija“ begova je ostala, in štiri sto let stara prelepa lipa zraven nje. Zares čudež božje previdnosti! Okolo in okolo dva metra proč je vse pogorelo, le samo ta ponos usmiljenja vrednih tukajšnjih Turkov je ostal, kajti resnica je, da so nam Avstrijcem za katoliki bolj udani, nego pravo slavci Srbi.

V skoraj vseh srbskih prodajalnicah je bila municija skrita, a božja roka je ravno take prodajalce za njih prestopke prepovedi hudo zadela, še le proti jutru je jedna prodajalnica za drugo, katera je bila zagotovljena pred ognjem, eksplodirala, ter tako največje bogatstvo uničila.

Dasiravno imate Slovenci uže doma dovolj pogorišč, bede in reve, vendar če še kaj morete, in kdor more, naj pomagae. Predstojniki slovenskih cerkva naj zložé nepotrebna cerkvena opravila in združeno jih pošljó predstojniku tukajšnje župnije; tudi za reveže morejo vestno gospodu župniku poslati.

## Domače stvari.

— (Rojstveni dan Njeg. Velčanstva našega cesarja) bodo jutri vsi avstrijski narodi obhajali. Slovenci so bili in ostanejo v veselih in žalostnih urah zvesti svojemu vladarju, in bodo tudi jutri navdušeno klicali: Živio naš cesar Franjo Josip I.! Če bode vreme ugodno bode ob 9. uri dopoludne, kakor po navadi vsako leto v zvezdnem drevoredu maša, katere se bode udeležila ljubljanska garnizona.

— (Dar.) Cesarica Marija Ana je darovala pogorelcem v Sarajevu 2000 gld.

— (Imenovanje.) Dr. Franc Hočevar, asistent na tehniški visoki šoli na Dunaju je imenovan za pravega učitelja na gimnazij v Inšpruku.

— (Požar.) V četrtek zvečer je nastal zopet ogenj v okolici ljubljanske. V srednjih Gameljnih poleg Save je pogorela hiša, hlev, pód in svinjak.

— (Neki žurnalistični klatež.) kateremu je v Gradci mej svojimi nemškimi brati menda kruha zmanjkalo, zdaj iz Ljubljane po nemških časopisih grdi in obrekuje Slovence, da si po tem umazanem potu zaslužke kake soldičke za tarok. Mi Slovenci smo bili in bomo ostali, ko bode ta pritepenec uža zdavnaj svoje pete sramotno odnesel iz naše dežele. Če ga nij sram lagati, ima pač debelo kožo. Da pa se list „Presse“, ki za oficijoznega velja in vedno brani avstrijsko stališče, od takega človeka da dupirati in sprejema dopise, v katerih on posmehuje patrijotični upor avstrijskih Slovencev v Avstriji proti Italijanizmu, in v katerih se mej vrstami sláva poje agitaciji v Istri za „Italio irredento“ (glej dopis iz Ljubljane v „Pr.“ list od 15. avgusta) to moramo grajati. „Presse“ gotovo sama ne ve, kakšno grdo veleizdajsko zalego jej ta penny reporter v njen pošteno-avstrijski žurnal prav po tihotapskem spravlja.

— (Trije vrli bratje.) Iz Ljubljane se nam piše 15. t. m.: V četrtek dné 14. avg. zvečer okolo devete ure je raz zidani most na

karlovske cesti v Gruberjev kanal skočil ali pal 23 letni podgólovski žganjar Nace Belič. Ker je višina mostu zelo velika in Ljubljana v strugi prav majhena, si je pijanec na pesku razbil črepijo in so ga mrtvega izvlekli iz vode. Bratov Beličev jeden je pred nekaterimi leti nesrečno smrt storil pri nemem poboju, in tretji brat je zaprt v trdnjavi komernske na Ogerskem.

— (Dva Slovenca) morata — piše „Sl. G.“ — iz Slovenskega na Nemško, profesor dr. Purgaj iz maribora v Gradec, profesor Müllner pa v Bregenz, ki je nekde za Tirolskimi planinami. Na njihno mesto prideta dva Nemca, neki Heil in neki Mall.

— (Kmetijska šola v Gorici.) Izpiti za drugi semester se bodo vršili na naši deželni kmetijski šoli dné 20. - 24. tek. m. 23. in 24. pridejo na vrsto slovenski gojenci. — Začetkom novega šolskega leta se preseli na novo posestvo v goriškem predmestju sv. Roka (pod Turnom). kder se zdaj pripravljajo in širijo potrebni šolski prostori.

— (Iz Doberne) se piše v „G.“, da je Budejevički škof prevz. dr. Janez Valerijan Jirzik prišel iz Češkega v Dobernske toplice zdravlja krepit. 82 letni čistiljiv starček je letos 4 tedne neprenehoma po svoji škofiji potoval in vernim sv. birmo delil.

— (Župniki) so postali: g. Davorin Terstenjak za Stari trg, g. Franc Šrol za Ljutomer, g. J. Modic za Prihovo, g. F. Šoštarč je šel kot kaplan v Zibiko.

— (Nekrščanska mati) je 31. jul. okoli treh zjutraj na Dobrni pred hišo poštenega kmeta pustila kake tri dni staro deklčo ter je zginola. Morala je biti od daleč doma, ker starega zimskega robca, v katerega je otroka zavila, ljudje ne poznajo. Ako kdo kaj zanesljivega vé o tem zločinstvu, naj naznani to duhovenskej ali pa deželskej gospodski, da mati sprejme zaslužen plačilo, otrok pa rodbinsko ime, katero mu gre.

— (Dr. Jožef Jug) bivši nemškutarski glavni agitator za Seidla in Brandstetterja je zaprt in o vsem njegovem nepregibnem premoženju od sodnije zaukazan konkurs. Kdor ima kaj terjati se ima 23. avg. pri št. lenarskej sodniji oglašiti.

— (Utonil) je v Voglajni 14letni Karel Turin, sin železniškega čuvaja.

— (Strela udarila) je pri Makolah v viničarijo, ki se je užgala in je posestnici vdovi vse zgorelo, in tudi 19letni sin je bil izvlečen mrtev brez nog in rok; ob jednom je tudi udarilo v Mostečnem, da je posestniku A. V. pogorela hiša in gospodarsko poslopje; omamljene 3 osebe so črez dolgo oživele.

— (G. prof. I. pl. Kleinmayr) biva za mesec avgust in september na Stopicah (letzte Post Malestig bei Villah) kjer se tudi lahko po naročbi zadobi „Pripomoček zgodovini slov. slovstva“ — ali pa pri g. Gerberju v Ljubljani, in pri uredništvu „Edinosti“ v Trstu.

## Razne vesti.

\* (Pôrod v — grobu.) Pred kratkim je na nagle m umrla v Iševsku na Ruskem uradniku soproga in so jo takoj pokopali. Ko je uže ležala v gomili, se je po mestu razšala govorica, da je pokopana žena bila samo nekako otrpnila in da so jo zagrebli živo. To izvedo gospodski in dali so izkopati mrtveca. Ali, kakó so se prestrašili kopači, ko so našli krsto (trugo) na pol odprto in v njej skoro sedeče truplo. Neprijeten pogled je bil preiskovalnej komisiji, kadar so na beli dan po-

tegnili krsto, v kateri je sedela mrtva soproga uradnikova vsa okrvavljena, z izpahneimi očmi, krvavečimi ustnicami in nosom ter v rokah krčevito stiskajoča mrtvega — novorojenčka.

\* (Pogumno dekle.) Iz Tiraspolja na Ruskem se poroča novinar dné 2. t. m. dogodek, kateri kaže redek pogum mladega dekleta. Kopali so se namreč óndi vojaki, in jeden od njih je zagazil v nevaren vrtnec, kateri ga je vlekel k dnu. Utopljaljočega vojaka so sicer s pomilovanjem gledali njega tovariši in drugi ljudje, stoječi v obližji, a pomagati mu si nij upal nobeden. V tej sili pride po naključju po mimovodečej cesti mlado dekle, in izpoznavši nevarnost se brez pomisleka vrže v vodo, ter štirikrat potopivši se izvleče na pol mrtvega vojaka srečno na suho. Guvernér Chersonski je to junaško dejanje dekletovo naznanil ruskemu carju, kateri jo bode valjda odlikoval in nagradil za nje pogum.

\* (Podgana prijateljica ujetnikova) V uječi na góreniem Ogerskem se je ujetnik sprijaznil s podgano, katera ga je često hodila obiskavat in jo je naučil mnogih umetelnosti. Prijateljica podgana je celo svoje prejšnje stanovanje popustila in biva zdaj obično v žepu ujetnikove suknje. Kadar bode svoboden namerava kaznienc potovati po svetu, da kaže ljudem udomljeno živalico.

\* (Slabi strelci.) Amerikanci nijso dobri strelci. Dnó 14. julija so se v Novem Jorku splašili trije biki, ter divji noreli po mestu, da je bilo ljudi strah in groza. Dva bika so z zvijačo ujeli. A tretji je letal po mestu celih pet ur. Več stokrat so nanj ustrelili, a nobena krogla ga nij zadela, le ljudij je bilo nekaj ranjenih zbog tega nerodnega streljanja. Nazadnje ga je vendar nekov pogumen mesar s sekiro udaril po glavi in ga pobil.

**Listnica opravištva:** Gosp. J. K. v št. L.: Vaša naročnina poteče 15. novembra t. l. — G. A. M. Kvška. Iz Vašega pisma nij jasno, ali želite Vi kupiti ali je v vašem kraju toliko sliv, da bi se tam lahko kupile po nizkej ceni. Pojasnite, da se potem natisne naznanilo.

## Smrti v Ljubljani.

12. avgusta: Katra Planko, hči delavca, 9 mes., na tržaške cesti št. 24, za črevesnim prehlajenjem. — Urša Zupar, žena mizarja, 53 let, na poljanske cesti št. 25, za trebušno vodenico. — Sofija Braun, soproga c. kr. nadlejtanta, na cesarja Jožefa trgu št. 1. — Vincencija Pavla Indof, kajzarja in zidarja hči, 13 mes., v Kurjev vasi št. 11, za božjastjo.

14. avgusta: Janez Jager, mesarskega delavca sin, 3 mes., na poljanskem nasipu št. 48, za drisko. — Nace Belič, 23 let, delavec, samoumor.

V deželnej bolnici:  
9. avgusta: Ana Janec, delavka, 43 l., v filijali bolnišnice na poljanske cesti št. 42. Marija Osmek, delavka v tovarni 16 l.

12. avgusta: Matevž Pokoren, delavec, 29 let, za pljučno tuberkulozo. — Helena Koritnik, gostačka, 70 let. — Anton Maček, tesar, za omehčenjem možjanov.

13. avgusta: France Babšek, delavca sin, 5 let, za drisko. — Katra Dovšek, delavka, 29 let st., za jetiko.

14. avgusta: Anton Bohinec, črevljarja sin, 2½ mes., v merosodnih ulicah št. 1. — Marija Govže, delavka, 21 let.

## Dunajska borza 16. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                              |         |    |     |
|------------------------------|---------|----|-----|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 66 gld. | 65 | kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 68      | 35 | „   |
| Zlata renta                  | 79      | —  | „   |
| 1860 drž. posojilo           | 124     | 90 | „   |
| Akcije narodne banke         | 822     | —  | „   |
| Kreditne akcije              | 268     | 25 | „   |
| London                       | 116     | 65 | „   |
| Srebro                       | —       | —  | „   |
| Napol.                       | 9       | 28 | „   |
| C. kr. cekini                | 5       | 52 | „   |
| Državne marke                | 57      | 10 | „   |

Podpisani kupuje

delnice „Narodne tiskarne“.

Dr. K. Ahačič,  
stari trg št. 13.

**Velika gostilna,**

na ugodnem kraju, oddá se takoj v najem. Ponudbe pošljejo naj se pod: „A. B. poste restante v Celju.“ (377—1)

## Razglas.

Za dekliško sirotišnico baronice Lichten-  
turnove v Ljubljani oddalo se bode 20 deželnih  
ustanov.

Pravico do teh ustanov imajo deklice ali  
popolno, ali na pol sirote kranjskih staršev,  
katoliške vere, ki so 6. leto starosti dopolnile,  
in katere niso na telesu ali na duhu morda  
tako pohabljeni, da bi to odgojo storilo ne-  
mogočo ali bitstveno zaviralo. Deklice se bodo  
poučevale v predmetih ljudske šole ter v raz-  
ličnih ženskih ročnih delih in dobodo v zavodu  
obleko, čuvalo, perilo, sploh vso hrano.

Prošnjiki naj starost, vero, zdravstveno  
stanje, način osirotbe, šolsko spritevalno in  
ubostvo dokažejo v nekelekovanih prošnjah,  
katere so vložiti

do 10. septembra 1879

po dotičnem okrajnem glavarstvu, v Ljubljani  
pa po mestnem magistratu.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1879.

Išče se zvesta, pridna in pobožna

## kuharica in dekla

v enajstih za slovensko družino blizu Trsta. Na-  
stop službe in plača po dogovoru. Poizvse se pri  
administraciji „Slovenskega Naroda“. (376—1)

## Dobro naturno vino

raznih let je na prodaj v gradu v zgorenjej  
Sevnici, postaja Sevnica na železnici Zidani most-  
Zagreb. (372—2)

## Stare železniške šine

za zidanje mostov in hiš,  
najboljše in frišno

## apno od cementa

v ceno prodajata (327—8)

Wogg in Radakovic,

trgovina z železom „zum gold. Anker“ v Celju.

## Umételjne zobé in zobovja

postavlja, ne da bi bolelo in za žvečiti popolnoma  
pripravno, po najnovejšem umetniškem načinu, in  
zobne operacije izvršuje z omotenjem z gazom za  
smejanje (305—12)

zdravnik za zobé A. Paichel,  
poleg Hradeckijevega mostu v 1. nadstropju.

## Adolf Eberl,

zaloga oljnatih barv, laka in firneža,

v Ljubljani, (335—9)

na Marijnem trgu, poleg frančiškanskega mostu.

Gospodu Bogoljubu Kordiku,  
lekarnarju v Slovenjem Gradcu.

Vaša blagorodnost!

Na vašo željo potrjuje vam s tem predstojni-  
štvo okrajnega društva zdravnikov v Mariboru, da je  
več članov imenovanega društva vaš

## ➡ sirup od željeza ➡

pri chlorozii (bledici) in slabosti po hudih boleznih  
na odraslih in otrocih z dobrim vspehom poskusilo,  
in da je zaradi okusa primešanega jabelko-kislega  
željeza izvrsten. (369—1)

Za okrajno društvo zdravnikov v Mariboru:

Dr. Rajmund Grögl, Dr. Artur Mali,  
zapisnikar, predstojnik.

Zalogo v Ljubljani imajo bratje Krisper.  
Cena jedne sklenice gld. 1, s pošto gld. 1.20.

## Epilepsijo (božjast)

zdravi pismeno specijalni zdravnik dr.  
Killisch v Dresden-u (Neustadt). Naj-  
večje izkustvo, ker je zdravil uže v čez  
11.000 slučajih. (156—13)

Lepe in po ceni

## klobuke in čepke,

kakor tudi

## ➡ kožuhovino ➡

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledališčnih  
ulic. (284—9)

## Landwirthschaftliche Landes-Mittelschule Ober-Hermsdorf,

Post Barzdorf in österr. Schlesien.

Das Schuljahr 1879—80 beginnt am 16. Sep-  
tember. Internat. — Deutsche Unterrichtssprache.  
— Drei Jahrgänge. — Die absolvirten Studirenden  
können als Einjährig-Freiwillige in das k. k. Heer  
eintreten.

Programme sind zu beziehen von der Direction  
und Anmeldungen, mündlich oder schriftlich, werden  
von derselben bis 8. September entgegen ge-  
nommen.

Ferd. Janovsky,

(347—2) Curatoriums-Mitglied und Director.

## Važno za gostilničarje!

Podpisani po zelo nizkej ceni izdelujem vsake  
velikosti

## ledenic (Eiskasten),

v katerih se dajo dobro hraniti pivo in jedi. Vnanja  
naročila izvršujem takoj in točno.

Janez Podkrajšek,

(358—3) v Ljubljani v Trnovem hiš. št. 19.

## Karel Simon,

## gostilnar „pri lipi“

v judovskih ulicah štev. 5.

Svojim prečastitim gospodom gostom v kavani  
„Evropa“ zahvaljujoč se najiskrenejšie, dovoljujem  
si p. n. občinstvu ujedno s tem naznanjati, da sem  
prevzel

## gostilno „pri lipi“,

ter da se bodem zmirom trudil, z dobro pijačo,  
okusno jedjo in pazno postrežbo ohraniti staro do-  
bro ime te gostilne. Spoštovanjem

Karel Simon,

(354—3) gostilnar.

## Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkej ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

### Tuji.

15. avgusta:

Evropa: Eipeldauer  
iz Dunaja. — Boyd iz Trsta.  
Knill iz Dunaja.

Pri Simonu: Gerlitz iz  
Gradca. — Friedl iz Du-  
naja. — Rustia iz Trsta. —  
Erber iz Zagreba. — Braun  
iz Gradca.

Pri Malléti: Schalla  
iz Dunaja. — Gr. Margheri  
iz Dolenjskega. — Tavani  
iz Trsta. — Mahr iz Dunaja.

## Za čiščenje in izbolj- šanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je

## ➡ prava francoska žolca. ➡

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi,  
dobi se zmirom z osebnim ali poštnim naročilom  
pri A. Hartmannu v Ljubljani, v Luka Tav-  
carjeveji hiši. (330—8)

Najstijajnejši vspeh zagotovljamo. Troški za  
čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4½ kr.

## ➡ Skoraj zastonj! ➡

Od konkurzne uprave nedavno na nič prišlo velike angleške  
fabrike za britanija-srebro dobili smo nalog, da naj vse pri nas v za-  
logi ležeče blago od britanija-srebra za majheno povračilo voznine in  
¼ dela plače delavske, oddamo.

Proti vposlanju svote novcev, ali pa tudi proti povzetju samo  
6 gl. 75 kr. le kot povračilo voznine od Angleške do Dunaja in  
kot neznačilni del delavske plače, dobi vsakdo sledeče za četrti del  
reelne vrednosti, skoraj zastonj, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od  
britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-  
jeklenimi ostrinami.
- 6 „ jako finih vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ teških žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše  
kvaliteti.
- 1 masivni zajemalec za mleko od britanija-srebra.
- 1 teški zajemalec za juho od britanija-srebra.
- 6 podstavkov za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. Viktorija podstavkov, fino cizelirani.
- 2 krasna namizna svečnika od britanija-srebra.

40 kom. Vse te reči so izdelane iz najfinejšega britanija-srebra, ki  
je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od  
pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar  
se garantuje. (338—4)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah:  
General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:  
**Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.**

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

## Svarjenje.

Najzadnjega časa klatijo se po Kranjskem okolo  
ljudje s cenilniki za šivalne stroje, ponujajo šivalne stroje  
za slepo ceno, pobirajo nakup (áro) in potem zginejo,  
ne da bi bili odrajtali blagá.

Po drugod pak ti agentje vsiljujejo neveščaku po-  
narejene jako nezanesljive stroje, da celo najslabše blago  
za visoke novce.

Brez pomoči in obupno stojé take žrtve pri stroju,  
za kateri so novce naravnost proč vrgli.

Kdor želi tedaj kupiti na 5 let zajamčen,

## originalen šivalen stroj

po fabriškej ceni, obrne naj se zaupno na mojo,  
uže skoraj 10 let na tukajšnjem prostoru obstoječo in za  
solidno poznato trgovino, kjer se tudi izvršivajo takoj  
strokovnjaško vsa kakršnakoli popraviljanja.

Zunaj sprejemlje udvorno moj potovalec, gospod

Anton Grebenec

vsaka naročila, in daje ob jednem temeljito poduk v  
šivanju na šivalnem stroju.

Sé spoštovanjem

Franc Detter,

(375—1)

na mestnem, ozir. glavnem trgu v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.